

Hyvinvointitoimialan talouden tasapainottamisohjelma

Hyvinvointilautakunta 22.03.2022 § 31
446/00.01.01/2021

Valmistelu

Hyvinvointijohtaja Kaisa Rauvala 040-7418946, johtava rehtori Piia Hulkkonen 040-5885735, varhaiskasvatuspäällikkö Johanna Maunu 040-1216612 ja vapaa-aikapäällikkö Marke Rautiala 040-7759356

Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 13.12.2021 §158 päättänyt talousarvion vuodelle 2022 ja taloussuunnitelman vuoteen 2025. Päätöksen mukaan johtavien viranhaltijoiden ja toimielinten tulee valmistella valtuustolle maaliskuun 2022 loppuun mennessä muutettu talousarvioesitys, jossa käytettävissä olevin keinoin on esitetty ne toimenpiteet kokonaisuutena, jolla kaupungin käyttötalous on saatu tasapainoon ja kertynyt alijäämä on katettu ja saatu ylijäämäiseksi suunnitelmavuosien aikana. Esitettyjen keinojen ja toimenpiteiden tulee olla sekä taloudellisesti että sosiaalisesti kestäviä.

Hyvinvointilautakunnan iltakoulu talouden tasapainottamisesta pidettiin 15.3.2022. Tilaisuuteen kutsuttiin myös lautakunnan varajäsenet. Valtuuston iltakoulussa 16.3.2022 saatiin informaatio talouden tervehdyttämistoimista. Aineiston oli tuottanut ja esitteli FCG:n asiantuntija.

Toimenpiteet:

Hyvinvointitoimialan hallinto-, talous- ja tukipalveluja tiivistetään -1 htv. Kuntalaisten omatoimisuutta lisätään ja sähköisiä palveluja kehitetään. Omatoimikirjasto on jo käyttöön otettu ja omatoimisuutta kehitetään edelleen -1 htv. Museotoimintoja järjestellään uudelleen -2 htv yhteistyössä lasten kulttuurikeskuksen kanssa. Yhteensä -160 000 euroa.

Varhaiskasvatus on tehnyt talouden sopeuttamistoimia vuosien ajan. Valtakunnallisesti mitattuna varhaiskasvatus ja esiopetus järjestetään edullisesti. Syntyvyyden laskusta johtuen varhaiskasvatusikäisten määrä vähenee ja se vaikuttaa suoraan varhaiskasvatuksen kysyntään. Tästä johtuen toimintojen tiivistäminen on mahdollista jatkossakin. Pienin päiväkotitoiminta on tällä hetkellä Möylynlehto, joka voidaan lopettaa vuoden 2023 aikana. Kiinteistö on kaupungin omistama, joka voidaan myydä. Yksikön kustannukset ovat 400 000 euroa/vuosi, josta sisäiset vuokratulot 62 000 euroa/vuosi. Lapsimäärän väheneminen vaikuttaa henkilöstömäärään vähentävästi noin 2-3 htv/vuosi eli 80 000-120 000 euroa/vuosi. Yhteensä vähennystä 480 000- 520 000 euroa.

Kemin kaupunginvaltuusto on käsitellyt 31.1.2022 §3 Kemin kaupunkistrategian 2022-2025. Strategisena päämääränä on kolme: elinvoimainen kaupunki, hyvinvoivat kuntalaiset ja sujuva arki. Hyvinvointitoimialan sujuvan arjen toimenpiteenä on tulevaisuuden kunnan päiväkotitoiminta- ja kouluverkkoelävityksen laatiminen.

Tulevaisuuden kouluverkko edellyttää sopeuttamista ja sopeutumista. Koulunsa aloittavien oppilaiden lukumäärä vähenee merkittävästi 220 (2021) > 160 (2022) > 130 (2026). Väestöennusteen mukaan 2020-2040 -- oppilasmäärä kasvaa keski/keskusta-alueella ja vähenee reuna-alueilla.

Kemin perusopetus on verrokkikuntiin verrattuna edullisesti järjestetty. Oppilasmäärän ja opetusryhmien vähenemisen myötä myös henkilöstömäärä vähenee 2-3 htv/vuosi, joka tarkoittaa 100 000-150 000 euron palkkakulujen vähentymistä vuosittain.

Kemin palveluverkkoa lähdetään suunnittelemaan yhden yläkoulun mallilla ja tiiviimmällä alakouluverkolla. Tulevaisuuden kouluverkon tulee mahdollistaa tasavertaiset oppimisympäristöt ja riittävät resurssit laadukkaan perusopetuksen ja lukiokoulutuksen järjestämiseksi.

Oheismateriaalina oppilasennusteet, jonka pohjalta yhden yläkoulun malli on sekä pedagogisesti että toiminnallisesti perusteltua.

Rakennettavan liikuntahallin ja uimahallin yhteyteen muodostetaan liikuntakampus. Palvelut hoidetaan konserniyhtiössä, johon uimahallin henkilöstö 14,5 htv siirtyy.

Kiinteistöjen/tilojen tehokkaampi ja tiiviimpi käyttö mahdollistaa kiinteistömenojen pienentämisen. Sekä nykyisissä että uudisrakennuksissa huomioidaan tilojen monikäytettävyys. Lukion tiloihin siirretään muita toimintoja, jotta koulun tilat saadaan tehokkaampaan käyttöön; esimerkiksi Meri-Lapin musiikkiopiston tai Kivalo-opiston toimintoja. Ulkoisista vuokratiloista luovutaan asteittain.

Teatteritoiminnasta luovutaan, jolloin valtionosuusmenetys huomioiden säästöksi jää noin -500 000 euroa/vuosi.

Ylikunnalliset Meri-Lapin musiikkiopisto ja Jousikvartetti nostetaan kehittämisen keskiöön. Kuntien väliset sopimukset uusitaan, toimintoja tiivistetään ja yhteistyömahdollisuuksia lisätään. Orkesteritoiminta lakkautetaan - 40 000 euroa/vuosi. Tapahtumatoimisto järjestää kuntalaisille musiikki- ja muita tapahtumia.

Hyvinvointitoimiala tuottaa paljon kuntalaisten palveluja, joita kehitetään edelleen. Talouden tervehdyttämistoimista huolimatta varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen pedagogiseen tasoa ei heikennetä, perusopetuksen tuntikehykseen ei puututa eikä lukion toimintaa kavenneta. Liikunnan osalta haetaan uusia mahdollisuuksia palvelutasoa heikentämättä. Kuntalaisia tuetaan omaehtoiseen liikkumiseen. Nuorisotyötä kehitetään edelleen, eikä sinne kohdenneta leikkauksia. Kirjasto- ja museotoiminta yhteistyössä lasten kulttuurikeskuksen kanssa tuottavat kuntalaisten palveluja kokonaisuutena. Tapahtumatoimiston osallisuutta vahvistetaan ja kehitetään. Järjestöavustukset pysyvät nykyisellä tasolla ja kunta tarjoaa maksuttomia tiloja mm.yhdistyksille ja järjestöille. Alle 18-vuotiaiden liikunnan harrastustoiminnan tukeminen jatkuu nykyisellä tasolla. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen ei esitetä heikennyksiä. Ylikunnalliset Meri-Lapin musiikkiopisto ja Jousikvartetti ovat musiikin kehittämisen keskiössä.

Pykälän käsittelyssä läsnä tulosaluepäälliköt Piia Hulkkonen, Johanna Maunu sekä Marke Rautiala.

Esittelijä

Hyvinvointijohtaja Kaisa Rauvala

Päätösehdotus

Hyvinvointilautakunta päättää hyväksyä esitetyt toimenpiteet talouden tasapainottamiseksi ja esittää ne edelleen kaupunginhallitukselle ja valtuustolle. Tämän asian osalta pykälä tarkistetaan kokouksessa.

Päätös

Viivi Järvelä esitti Pirita Hyötylän ja Joonas Ylisen kannattamana, että Kemin kaupunginteatteria ei lakkauteta. Asia saatetaan uudelleen

valmisteluun. Valmistelun pohjaksi otetaan Kemin kaupunginteatterin palvelu- ja tuotantomalli 2023-2027. Tuotantomallin muutos edellyttää tila-asian ratkaisua ja teatteritoiminnan vakauttamista. Lautakunta nimeää asiaa valmistelevaan työryhmään teatterinjohtajan tehtävää määräaikaisesti hoitavan lähiesihenkilön. Kemin kaupunginorkesterin toimintaedellytykset jatkaa ylikunnallisesti selvitetään ennen lakkautuspäätöstä.

James Nevala esitti Paula Keinäsen kannattamana, että orkesteri säilytetään ja liikunnasta vähennetään 40.000 euroa.

Nevala esitti, että kouluverkon valmistelua jatketaan yläkoulujen osalta V2 vaihtoehdon mukaan. Esitys raukesi kannattamattomana.

Äänestyksen tulos

Äänestyksessä Järvelä-Nevala äänet jakoutuivat seuraavasti. Järvelän esitystä kannattivat Hyötylä, Herrala, Järvelä, Vahtola, Ylinen ja Zerni. Nevalan esitystä kannattivat Keinänen ja Nevala. Laitinen ja Moisio äänestivät tyhjää.

Puheenjohtaja totesi Järvelän esityksen päätökseksi.

Äänestyksessä pohjaesitys-Järvelä äänet jakoutuivat seuraavasti. Pohjaesitystä kannattivat Laitinen, Keinänen, Moisio ja Nevala. Järvelän esitystä kannattivat Hyötylä, Herrala, Järvelä, Vahtola, Ylinen ja Zerni.

Puhejohtaja totesi lautakunnan päätökseksi, että Kemin kaupunginteatteria ei lakkauteta. Asia saatetaan uudelleen valmisteluun. Valmistelun pohjaksi otetaan Kemin kaupunginteatterin palvelu- ja tuotantomalli 2023-2027. Tuotantomallin muutos edellyttää tila-asian ratkaisua ja teatteritoiminnan vakauttamista. Lautakunta nimeää asiaa valmistelevaan työryhmään teatterinjohtajan tehtävää määräaikaisesti hoitavan lähiesihenkilön. Kemin kaupunginorkesterin toimintaedellytykset jatkaa ylikunnallisesti selvitetään ennen lakkautuspäätöstä. Muilta osin hyvinvointilautakunta päätti hyväksyä hyvinvointijohtajan esittämät toimenpiteet talouden tasapainottamiseksi. Hyvinvointilautakunta esittää päätöksen edelleen kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle. Tämän asian osalta pykälä tarkistettiin kokouksessa.